

4. Vztahy k zahraničí

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka 4.1: Směnné kurzy – roční

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
									Predikce	Predikce	Výhled
Směnné kurzy nominální:											
CZK / EUR	roční průměr	34,08	30,81	31,84	31,90	29,78	28,34	27,76	25,1	24,6	24,1
	index zhodnocení předch.r.=100	104,5	110,6	96,8	99,8	107,1	105,1	102,1	110,7	102,0	101,9
CZK / USD	roční průměr	38,04	32,74	28,23	25,70	23,95	22,61	20,31	16,3	16,4	16,6
	index zhodnocení předch.r.=100	101,5	116,2	116,0	109,8	107,3	105,9	111,3	124,7	99,1	98,8
NEER¹⁾	průměr 2005=100	84,4	94,3	94,0	94,4	100,0	104,8	106,8	119	121	123
	index zhodnocení předch.r.=100	104,3	111,7	99,7	100,4	105,9	104,8	101,8	111,6	101,6	101,5
Reálný směnný kurz²⁾											
vůči EA-12	průměr 2005=100	87,9	97,5	93,2	95,4	100,0	104,0	107,7	120	122	125
	index zhodnocení předch.r.=100	107,0	110,9	95,6	102,4	104,8	104,0	103,5	111,5	101,8	102,3

¹⁾ Nominální efektivní směnný kurz – index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

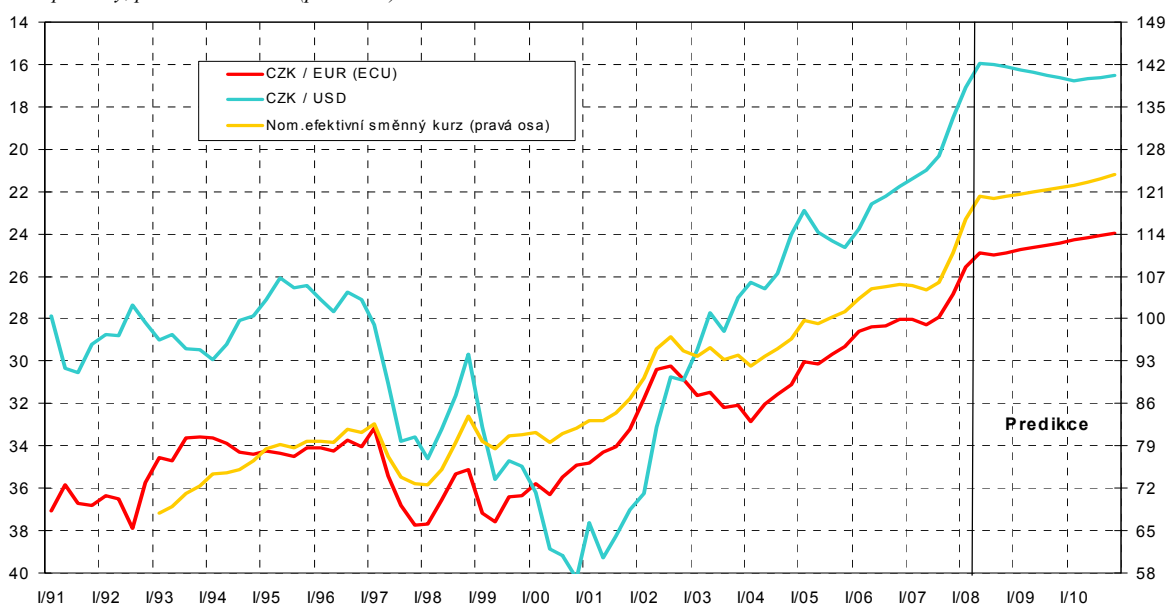
²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

Tabulka 4.2: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2007				2008			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	
Směnné kurzy nominální:									
CZK / EUR		28,04	28,27	27,92	26,83	25,56	24,9	25,0	24,9
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	102,0	100,4	101,5	104,5	109,7	113,5	111,7	107,8
CZK / USD		21,39	20,97	20,33	18,53	17,08	16,0	16,0	16,1
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	111,2	107,7	109,3	117,5	125,3	131,4	127,1	114,9
Nominální efektivní směnný kurz	průměr 2005=100	105,4	104,7	106,0	110,9	116,4	120	120	120
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	102,0	99,8	100,7	104,9	110,4	114,9	113,0	108,4
Reálný směnný kurz									
vůči EA-12	průměr 2005 = 100	106,3	105,7	106,9	112,0	118,1	121	120	121
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	103,7	102,0	102,6	105,8	111,1	114,4	112,3	108,2

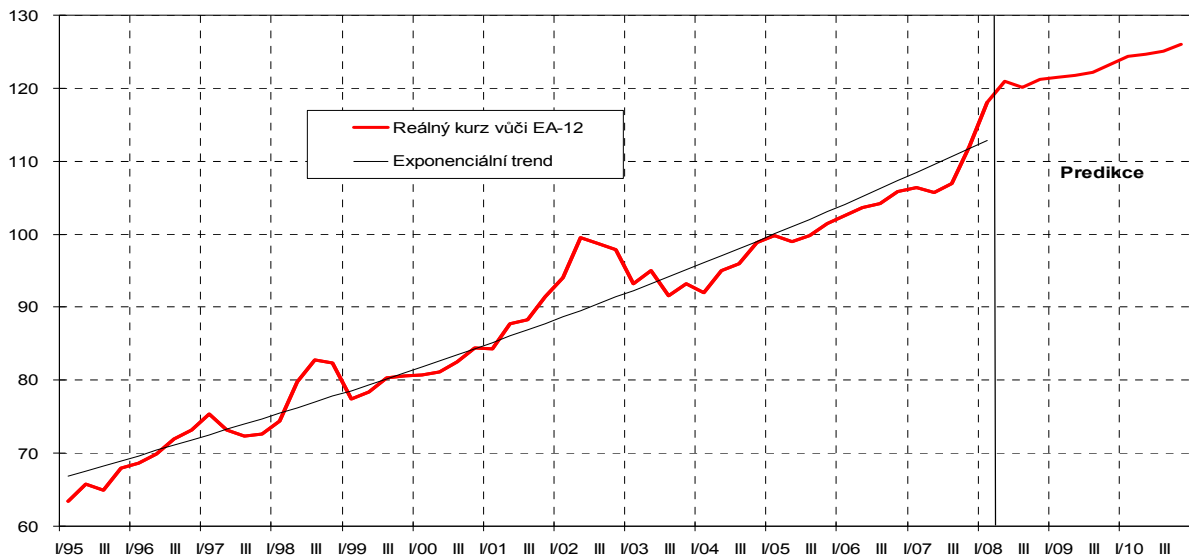
Graf 4.1: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry, průměr 2005=100 (pravá osa)



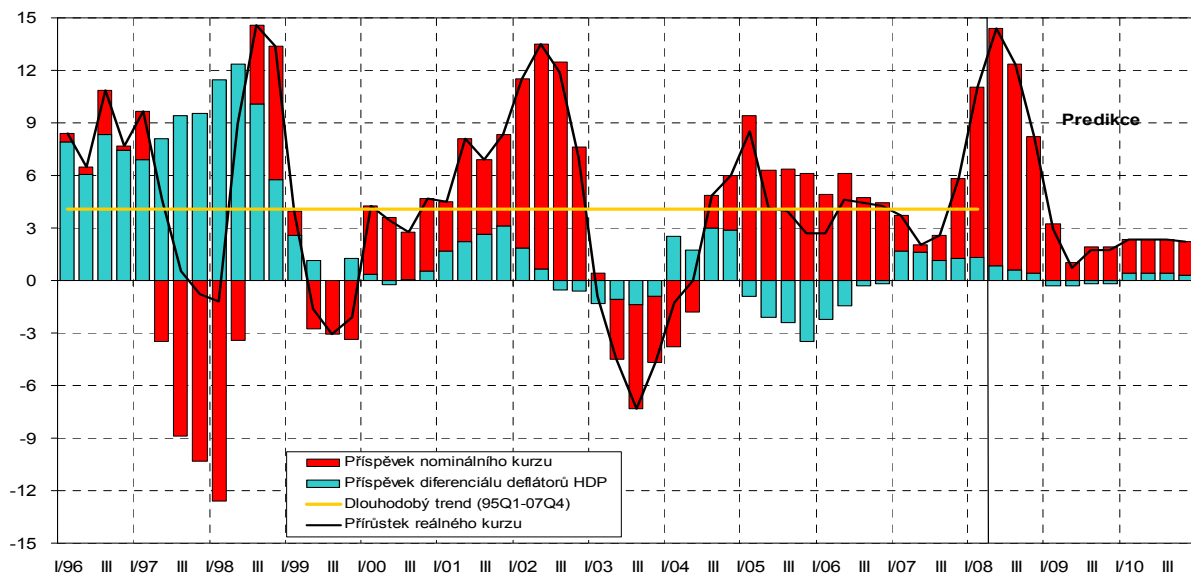
Graf 4.2: Reálný směnný kurz vůči EA-12

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2005=100



Graf 4.3: Reálný směnný kurz vůči EA-12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátorů HDP, růst indexů reálné zhodnocení, procentní body



Tabulka 4.3: Platební bilance – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
										<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Vývoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	1121	1270	1254	1371	1723	1869	2145	2472	2605	2884
	<i>předch.r.=100</i>	123,4	113,2	98,8	109,3	125,7	108,5	114,8	115,3	105,4	110,7
Dovoz zboží (fob) ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	1242	1386	1326	1441	1736	1809	2079	2355	2515	2772
	<i>předch.r.=100</i>	127,4	111,6	95,6	108,7	.	104,2	114,9	113,2	106,8	110,3
Obchodní bilance ²⁾	<i>m ld. Kč</i>	-121	-117	-71	-70	-13	59	65	117	90	111
z toho:											
- minerální paliva (SITC 3) ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	-86	-88	-64	-68	-72	-110	-139	-123	-168	-209
- ostatní ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	-35	-29	-7	-1	46	149	179	210	224	283
- rozdíl mezi dovozem cif a fob	<i>m ld. Kč</i>	13	21	25	30	34	37
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	265	270	231	219	247	282	310	341	374	397
	<i>předch.r.=100</i>	108,6	101,8	85,7	94,8	.	114,1	109,9	110,2	109,6	106,0
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	210	212	209	206	231	245	268	286	297	312
	<i>předch.r.=100</i>	103,9	100,7	98,9	98,4	.	106,5	109,0	106,9	103,7	105,0
Bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	55	58	22	13	17	37	42	55	78	85
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-53	-84	-116	-120	-157	-156	-201	-254	-294	-338
z toho:											
- náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	-12	-17	-18	-17	-16	-24	-36	-52	-66	-82
- investiční výnosy	<i>m ld. Kč</i>	-41	-66	-97	-103	-141	-132	-166	-202	-227	-256
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	14	18	29	16	6	11	-7	-8	23	40
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	-105	-124	-136	-161	-147	-49	-101	-89	-103	-102
Kapitálový účet	<i>m ld. Kč</i>	0	0	0	0	-14	5	8	20	.	.
Finanční účet	<i>m ld. Kč</i>	148	173	348	157	177	155	105	104	129	138
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. Kč</i>	191	208	271	54	102	280	103	158	.	.
- portfoliové investice	<i>m ld. Kč</i>	-68	35	-47	-36	53	-81	-27	-53	.	.
- deriváty	<i>m ld. Kč</i>	-1	-3	-4	4	-3	-3	-6	2	.	.
- ostatní investice	<i>m ld. Kč</i>	27	-67	128	135	26	-41	35	-2	.	.
Změna devizových rezerv	<i>m ld. Kč</i>	32	67	217	13	7	93	2	16	.	.
Zahraniční zadluženost ⁴⁾	<i>m ld. Kč</i>	817	811	813	895	1012	1142	1217	1349	1446	1564
Obchodní bilance / HDP ²⁾	%	-5,5	-5,0	-2,9	-2,7	-0,5	2,0	2,0	3,3	2,4	2,7
Běžný účet / HDP	%	-4,8	-5,3	-5,5	-6,2	-5,2	-1,6	-3,1	-2,5	-2,7	-2,5
Finanční účet / HDP	%	6,8	7,3	14,1	6,1	6,3	5,2	3,3	2,9	3,4	3,4
Zahr. zadluženost / HDP ⁵⁾	%	37,3	34,5	33,0	34,7	35,9	38,3	37,8	38,0	38	38

¹⁾ V metodice fob (v cenách na hranici vyvážející země) od května 2004²⁾ Dovoz v metodice fob od května 2004³⁾ Dovoz v metodice cif (v cenách na hranici ČR včetně nákladů na přepravu a pojištění)⁴⁾ Zahraniční zadluženost je soumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.⁵⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

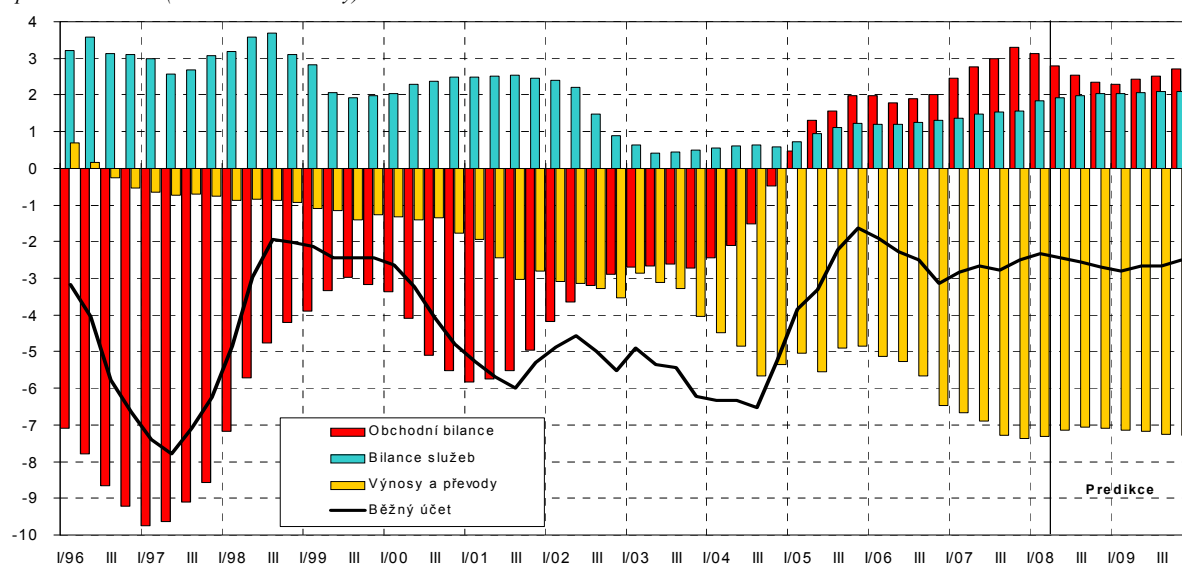
Tabulka 4.4: Platební bilance – čtvrtletní

		2007				2008			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	
Vývoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	601	615	602	654	636	635	634	699
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	117,6	116,7	116,6	110,9	105,8	103,4	105,3	106,8
Dovoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	556	589	583	627	595	620	623	677
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	115,3	114,8	115,0	108,6	107,0	105,3	106,7	108,0
Obchodní bilance	<i>m ld. Kč</i>	46	26	19	27	42	15	11	22
- minerální paliva (SITC 3) ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	-29	-31	-33	-31	-39	-41	-45	-43
- ostatní ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	68	49	45	49	72	47	48	58
- rozdíl mezi dovozem cif a fob	<i>m ld. Kč</i>	7	8	7	9	9	9	8	7
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	74	88	92	87	88	95	98	93
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	106,4	111,4	114,3	108,4	117,9	108,0	107,0	107,0
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	62	70	76	77	64	73	79	80
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,8	106,3	112,4	105,7	102,8	104,0	104,0	104,0
Bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	12	18	16	10	24	22	19	13
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-33	-75	-75	-71	-44	-84	-85	-81
- náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	-11	-12	-13	-16	-13	-16	-17	-20
- investiční výnosy	<i>m ld. Kč</i>	-22	-63	-61	-55	-31	-69	-67	-61
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	-2	-5	-2	1	5	5	6	6
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	23	-36	-43	-33	27	-42	-48	-40
Kapitálový účet	<i>m ld. Kč</i>	3	0	3	13	7	.	.	.
Finanční účet	<i>m ld. Kč</i>	-6	11	38	61	-7	44	50	42
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. Kč</i>	34	32	34	59	21	.	.	.
- portfoliové investice	<i>m ld. Kč</i>	-20	-6	-40	13	-13	.	.	.
- deriváty	<i>m ld. Kč</i>	4	11	-12	-2	0	.	.	.
- ostatní investice	<i>m ld. Kč</i>	-24	-25	56	-9	-15	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>m ld. Kč</i>	1	-9	5	18	19	.	.	.
Zahraněční zadluženost	<i>m ld. Kč</i>	1217	1296	1288	1349	1354	1384	1417	1446

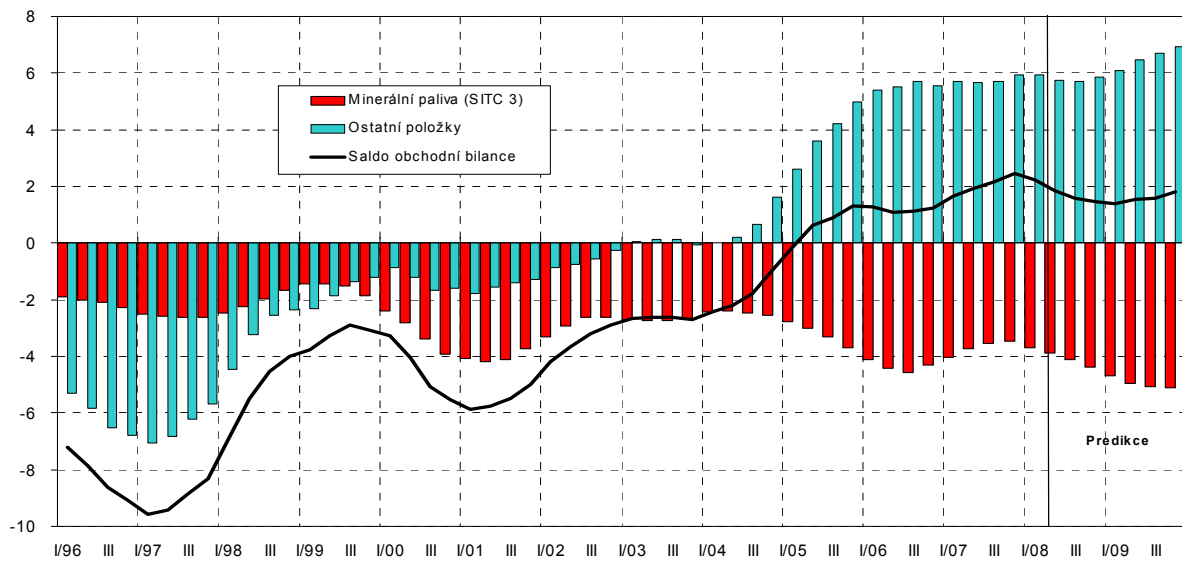
¹⁾ Dovoz v metodice cif

Graf 4.4: Běžný účet platební bilance

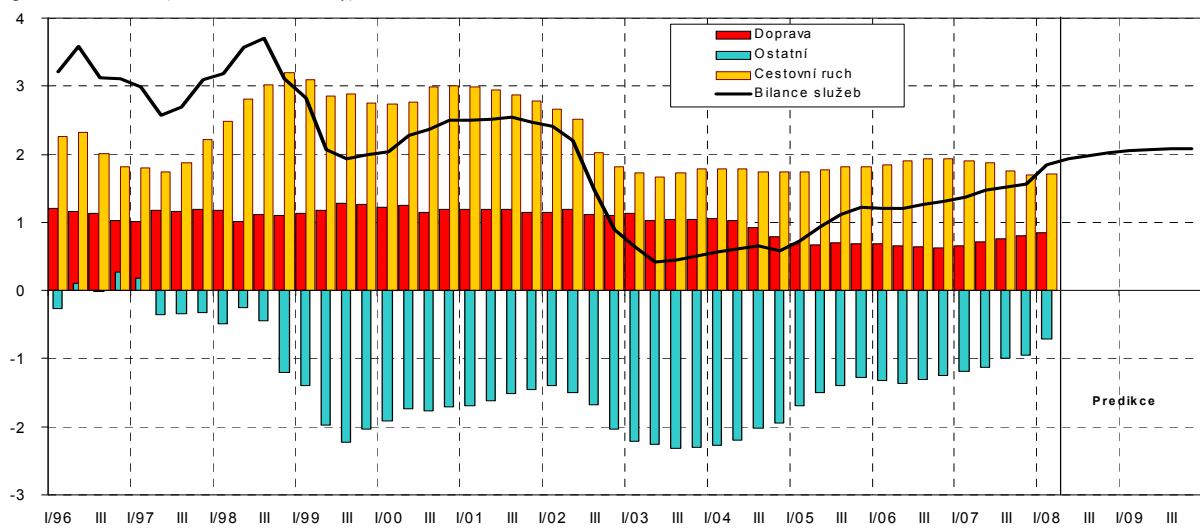
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)



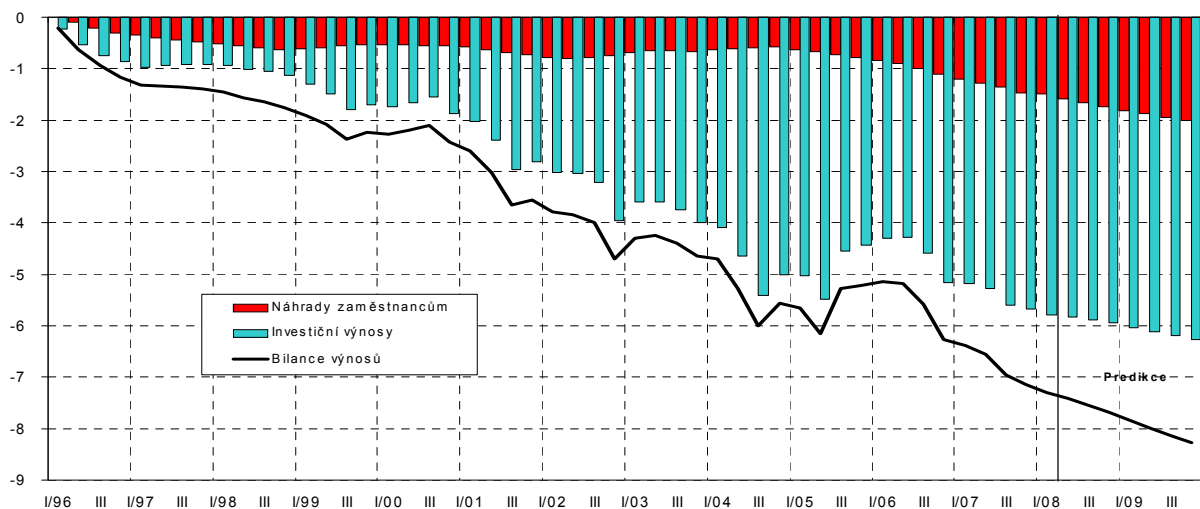
Graf 4.5: **Obchodní bilance** (vývoz fob, dovoz cif)
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)



Graf 4.6: **Bilance služeb**
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)



Graf 4.7: **Bilance výnosů**
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)



Tabulka 4.5: Rozklad vývozu zboží – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
										Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	průměr 2000=100	100,0	101,6	102,6	103,7	105,7	107,8	112,0	116,4	120	123
	předch.r.=100	103,3	101,6	100,9	101,1	101,9	102,0	103,9	103,9	103,0	102,6
Dovozní náročnost ²⁾	průměr 2000=100	100,0	101,4	101,5	106,0	112,5	119,5	128,7	131,5	135	139
	předch.r.=100	107,1	101,4	100,1	104,4	106,2	106,3	107,7	102,2	102,6	103,2
Exportní trhy ³⁾	průměr 2000=100	100,0	103,0	104,1	109,9	118,9	128,9	144,1	153,0	162	171
	předch.r.=100	110,7	103,0	101,0	105,6	108,2	108,4	111,8	106,1	105,7	105,9
Exportní výkonnost ⁴⁾	průměr 2000=100	100,0	110,7	116,0	120,1	136,6	140,7	146,7	159,6	168	175
	předch.r.=100	108,1	110,7	104,8	103,5	113,7	103,0	104,3	108,8	105,2	104,5
Export reálně	průměr 2000=100	100,0	114,1	120,8	132,0	162,4	181,3	211,4	244,1	272	300
	předch.r.=100	119,6	114,1	105,9	109,3	123,0	111,6	116,6	115,5	111,2	110,7
Směnný kurz ⁵⁾	průměr 2000=100	100,0	95,9	85,9	86,1	85,7	80,9	77,2	75,8	68	67
	předch.r.=100	98,8	95,9	89,6	100,2	99,6	94,3	95,5	98,2	89,6	98,4
Dosahované ceny na zahr.trzích ⁶⁾	průměr 2000=100	100,0	103,6	107,9	107,7	110,4	113,7	117,3	119,4	126	128
	předch.r.=100	104,4	103,6	104,1	99,8	102,5	103,0	103,1	101,9	105,7	101,7
Deflátor exportu	průměr 2000=100	100,0	99,3	92,7	92,7	94,6	92,0	90,5	90,6	86	86
	předch.r.=100	103,1	99,3	93,3	100,0	102,1	97,2	98,4	100,1	94,6	100,0
Export nominálně	průměr 2000=100	100,0	113,2	111,9	122,3	153,7	166,7	191,3	220,9	233	258
	předch.r.=100	123,4	113,2	98,8	109,3	125,7	108,5	114,8	115,5	105,3	110,7

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR, jimiž jsou od roku 1998 stabilně Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko, Francie a Itálie.

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

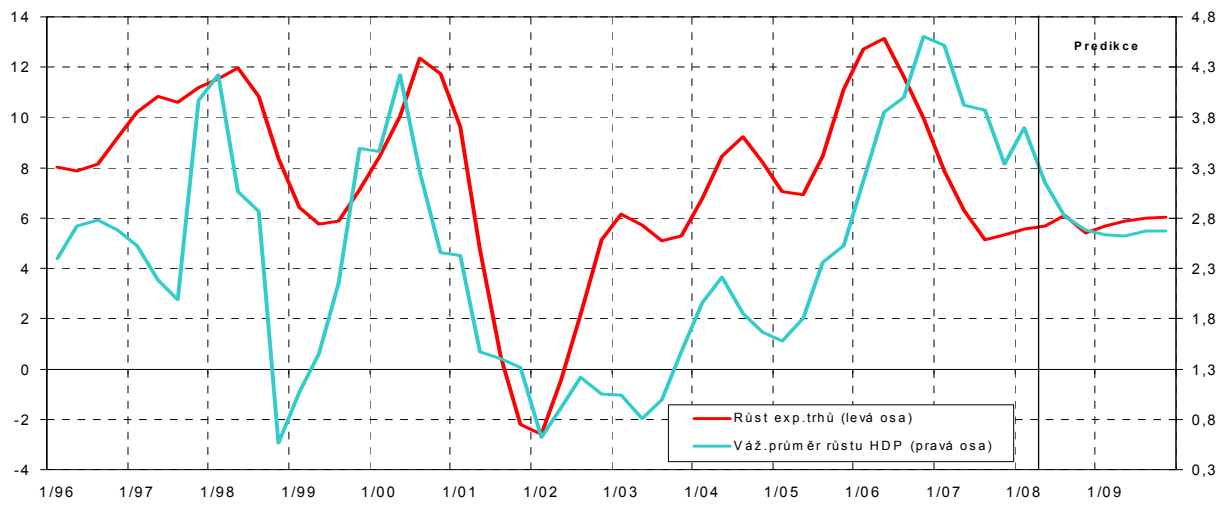
⁵⁾ Převracená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky 4.1.

⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

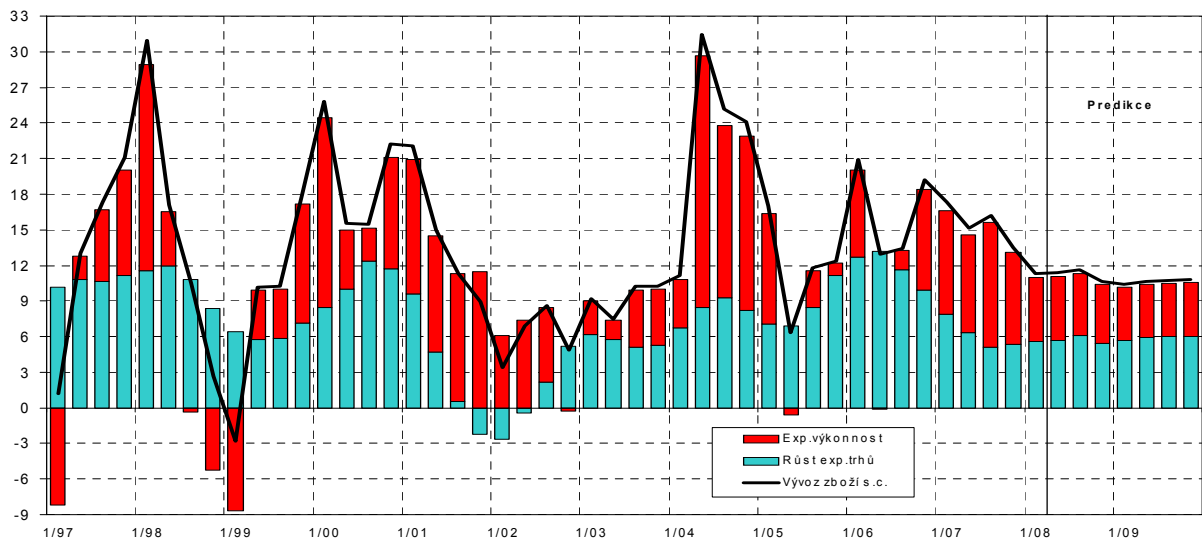
Tabulka 4.6: Rozklad vývozu zboží – čtvrtletní

		2007				2008			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	
HDP	průměr 2000=100	115,0	115,8	116,9	117,7	119,2	119	120	121
	předch.r.=100	104,5	103,9	103,9	103,3	103,6	103,1	102,8	102,7
Dovozní náročnost	průměr 2000=100	130,5	131,1	131,2	133,1	133,0	134	135	137
	předch.r.=100	103,2	102,3	101,2	102,0	101,9	102,5	103,2	102,7
Exportní trhy	průměr 2000=100	150,1	151,9	153,3	156,6	158,5	160	163	165
	st.obd.p.r.=100	107,9	106,3	105,1	105,3	105,6	105,7	106,1	105,4
Exportní výkonnost	průměr 2000=100	157,5	157,4	153,6	169,6	166,0	166	162	178
	st.obd.p.r.=100	108,8	108,3	110,5	107,8	105,4	105,4	105,2	105,0
Export reálně	průměr 2000=100	236,4	239,0	235,4	265,5	263,1	266	263	294
	st.obd.p.r.=100	117,3	115,1	116,2	113,5	111,3	111,4	111,6	110,7
Směnný kurz	průměr 2000=100	76,7	77,3	76,3	73,0	69,5	67	68	67
	st.obd.p.r.=100	98,1	100,2	99,3	95,3	90,6	87,1	88,5	92,3
Dosahované ceny na zahr. trzích	průměr 2000=100	118,4	118,7	119,8	121,0	124,2	127	128	127
	st.obd.p.r.=100	102,3	101,1	101,2	102,8	104,9	106,6	106,5	104,6
Deflátor exportu	průměr 2000=100	90,8	91,7	91,4	88,3	86,3	85	86	85
	st.obd.p.r.=100	100,3	101,3	100,5	98,1	95,0	92,8	94,3	96,5
Export nominálně	průměr 2000=100	214,7	219,3	215,2	234,4	227,1	227	227	250
	st.obd.p.r.=100	117,7	116,6	116,8	111,3	105,7	103,4	105,3	106,8

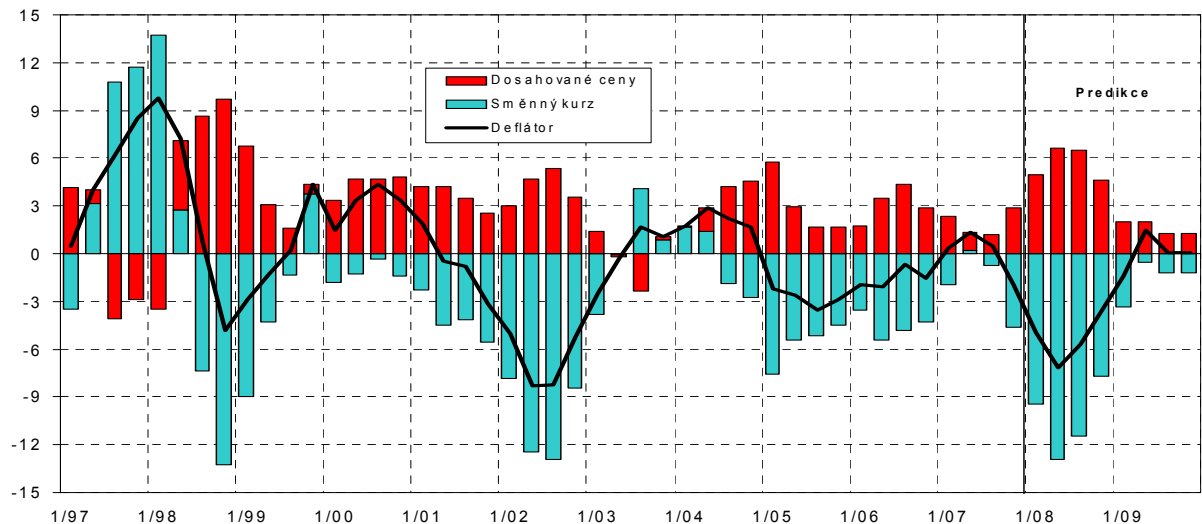
Graf 4.8: HDP a dovoz zboží partnerských zemí
tempa růstu v %



Graf 4.9: Vývoz zboží reálně
rozklad meziročního růstu v %



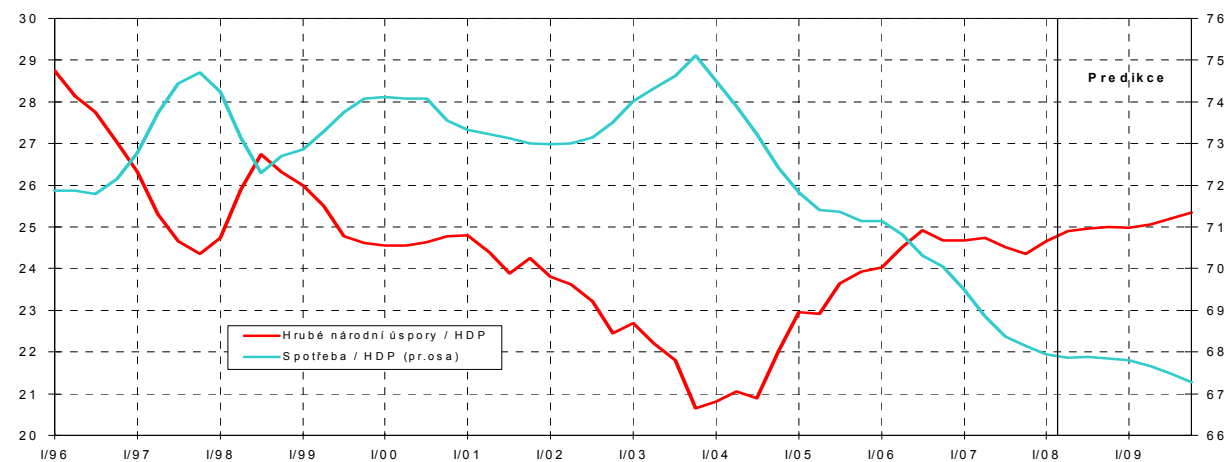
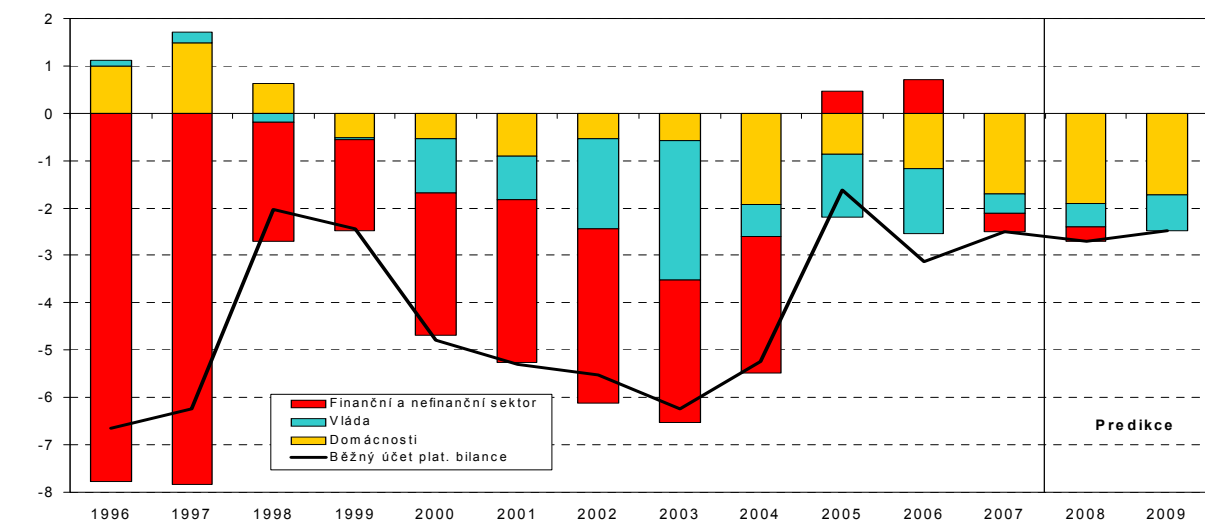
Graf 4.10: Deflátor vývozu zboží
rozklad meziročního růstu v %



Tabulka 4.7: Úspory a investice – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Tvorba hrubého kapitálu	% HDP	29,5	29,5	28,6	27,2	27,5	25,7	26,5	26,9	27,7	27,8
- fixní kapitál	% HDP	28,0	28,0	27,5	26,7	25,8	24,9	24,6	24,1	24,5	24,7
- změna zásob a rezerv	% HDP	1,5	1,5	1,1	0,5	1,7	0,8	1,9	2,7	3,2	3,1
- vládní sektor	% HDP	3,5	3,6	3,9	4,4	4,7	4,9	5,0	4,8	5,1	5,6
- domácnosti	% HDP	5,3	5,0	5,1	4,6	4,7	4,1	4,1	4,2	4,1	4,1
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	20,7	20,9	19,6	18,2	18,1	16,7	17,4	17,9	18,4	18,2
Hrubé národní úspory	% HDP	24,8	24,2	22,4	20,7	22,0	23,9	24,7	24,4	25,0	25,3
- vládní sektor	% HDP	2,4	2,7	2,0	1,4	4,0	3,5	3,6	4,4	4,7	4,8
- domácnosti	% HDP	4,7	4,1	4,5	4,1	2,8	3,3	2,9	2,5	2,2	2,3
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	17,7	17,5	15,9	15,2	15,2	17,1	18,1	17,5	18,1	18,2
Finanční bilance											
- vládní sektor	% HDP	-1,2	-0,9	-1,9	-2,9	-0,7	-1,3	-1,4	-0,4	-0,5	-0,8
- domácnosti	% HDP	-0,5	-0,9	-0,5	-0,6	-1,9	-0,9	-1,2	-1,7	-1,9	-1,7
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	-3,0	-3,4	-3,7	-3,0	-2,9	0,5	0,7	-0,4	-0,3	0,0
- metodologická diference ¹⁾	% HDP	-0,1	0,0	0,6	0,3	0,2	0,1	-1,3	0,0	0,0	0,0
Běžný účet platební bilance	% HDP	-4,8	-5,3	-5,5	-6,2	-5,2	-1,6	-3,1	-2,5	-2,7	-2,5

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf 4.11: Hrubé národní úspory a spotřeba
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)Graf 4.12: Finanční bilance sektorů
rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech, v % HDP

Pozn.: Rozdíl mezi součtem finančních bilancí a běžným účtem je způsoben metodologickou diferencí mezi národními účty a statistikou platební bilance.